

DEĞERLER, İLETİŞİM DAVRANIŞI VE POLİTİK KATILIM*

Çev: Bahar EROĞLU YALIN**

Öz

Bu makale, iletişim modellerinin politik katılım üzerinde değerlerin etkisine nasıl aracılık ettiğini tartışmaktadır. Öncelikle, Post-materyalist değerlerin katılım üzerindeki olumlu etkilerinin gazetelerdeki kamuyu ilgilendiren konuların içeriğini okumak yoluyla yönlendirildiğini tespit ettik. Buna karşın, televizyon eğlenceliklerinde vurgulanan materyalist değerler, politik katılımı olumsuz yönde etkilemektedir. Kişilerarası fikir uyuşmazlıkları ise, kamuyu ilgilendiren konuları okumadaki olumlu etki ve politik katılım üzerinde materyalizmin olumsuz etkisinin aynı zamanda ortaya çıkmasına aracılık eder. Gerçeklere dayanan politik bilgi/haberin kazanılmasıyla, politik katılım üzerinde iletişim örneklerinin etkisi daha iyi açıklanabilir. Bu çalışmada, haber hakkında düşünmek için bireylerin çaba göstermesi, daha fazla bilgi araştırması ve bireylerin medyadan aldıklarıyla değişen perspektiflerini gösteriyoruz. Haberleri yansıtma ve çeşitli kaynaklardan bilgiyi tamamlama, politik dünyayı daha iyi anlamayı geliştirir ve gerçeklere dayanan politik bilgi/haberdan çok politik katılım için güçlü bilişsel bir temel oluşturmayı sağlayabilir

Anahtar sözcükler: Kişilerarası iletişim, politik katılım, politik değerler.

Abstract: Values Communication Behavior, and Political Participation

This article examines how communication patterns mediate the influences of values on political participation. We find that the positive effects of postmaterial values on participation are mediated through reading public affairs content in newspapers. In contrast, materialist values negatively affect participation through watching television entertainment. Interpersonal discussion in which disagreement occurs mediates both the positive effect of reading public affairs and the negative effect of materialism on political participation. We also provide what may be a better explanation of the influence of communication patterns on political participation by going beyond acquisition of factual political knowledge. We show that individuals' efforts to think about news and search for additional information and perspectives modify what people "get from" media. Reflecting about news and integrating information from various sources promote better understanding of the political world and may provide a stronger cognitive base for political participation than factual political knowledge.

Key words: Interpersonal communication, media use, political participation, political values.

*SOTIROVIC, Mira, MCLEOD, Jack, "Values, Communication Behavior, and Political Participation", *Political Communication*, 18:273-300, 2001, Copyright C 2001 Taylor&Francis, 1058-4609.

** Araş.Gör.Dr., İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler Tanıtım Bölümü, baharer@istanbul.edu.tr.

Bireylerin değerleri ve durumsal bağlamlar uzun yıllar süren araştırmalardan sonra ortaya çıkan modellerdeki politik tutum ve davranışlar için önemli sonuçlara sahiptir (Kaase&Kohut, 1996). Medya kullanımı ve kişiler arası iletişim sık sık durumsal bağlamların etkileri arasında ele alınır, fakat nasıl rol oynadıkları nadiren ayrıntılı olarak araştırılır. Bu makalede biz, iletişim biçimlerinin politik katılım üzerindeki değerlerin etkisine nasıl aracılık ettiğini ele almaktayız.

Değerler, sosyal bilimlerde çok önemli rol oynar çünkü değerlerin politik düşünceyi (Kinder&Sears, 1985) ve doğrudan bireylerin davranışlarını düzenlediği düşünülmür (Rokeach, 1973). Yeni durumları yargılamada referans noktası olarak görülür ve bu durumlara karşılık vermek için karar alırken güvenli bir dayanak sağlar (Ball-Rokeach&Loges, 1994). İnsanlar “kendi davranışlarını değerlerine uydurmak için değiştirirler” (Mayton, Ball-Rokeach&Loges, 1994 :4). Araştırmalar ayrıca göstermiştir ki, değerler, ırksal bütünleşme, silah kontrolü, yabancı politikası gibi toplumsal politikaların çeşitli biçimleri için tutum ve düşünce biçimi oluşturmada bir temel oluştururlar (Ball-Rokeach&Loges, 1994; Kinder&Sanders 1996). Çünkü değerler, politik inançların özüne tutum ve düşüncelerden daha yakındır. Aynı zamanda değerler bize insanların neden politik süreçlere katıldığını anlamasında daha derin bir bakış sağlar.

Inglehart'ın (1977, 1990a) materyalizm ve post materyalizm üzerine araştırması politik katılım için değerlerin önemini ortaya koymak bakımından çok önemlidir. Fakat çalışmasında sadece iletişimin rolüne işaret etmiştir. Söz gelimi, Inglehart'a göre, iletişim ağları ve kozmopolit medyadan gelen fikirlere maruz kalmak bireylerin politik katılımını etkilemektedir. Ancak Inglehart,

değerlerin katılıma dönüştürdüğü mikro-mekanizmaları tanımlamamıştır. Bu nedenle, değerlerin politik davranışı nasıl ve neden biçimlendirdiğini, belirlediğini ve iletişimin bu etkileri nasıl hafifletebileceğini gösterecek bir modele ihtiyaç vardır.

İletişim olaylarının değerlerin politik katılım üzerindeki etkisini nasıl ortaya çıkardığını göstermek için ilk olarak değerler, medya kullanımı ve kişiler arası iletişim arasındaki bağı kurmaktayız. İkinci olarak medya kullanımı ve kişiler arası iletişimi politik katılım açısından ele alıyoruz. İletişim olaylarının politik katılım üzerindeki etkisini ortaya koymak için gerçeklere dayalı politikanın kazanılmasının ötesine geçmek gerekmektedir. Bu noktada insanların medyadan aldıklarını biçimlendiren haber üzerinde düşünmeleri ve daha fazla bilgi ve perspektif arayışları olduğunu ileri sürüyoruz. Farklı kaynaklardan elde edilen bütünleştirici bilgi ve yansıtılan haber politik dünyanın daha bağlamsallaştırılmış anlayışını desteklerken, gerçeklere dayanan bilgi, politik katılım sağlamak için daha güçlü bir biliş sağlayabilir.

Değerler ve İletişim Olayları

Inglehart (1977), toplumların istikrarlı ekonomik gelişimleri ve artan eğitim düzeylerinin Batı demokrasilerinde yeni değerler için bir potansiyel yarattığını öne sürmüştür, değerleri, bireylerin materyalist veya post-materyalist ihtiyaçlarını önceleyen toplumsal amaçlar olarak kavramsallaştırmıştır. Materyalistler ekonomik ve kişisel güvenlikle ilgilenirken, post materyalistler kendini ifade etme, toplumsal duyarlılık ve çevrenin kalitesi ile ilgilidir. Inglehart' a göre (1979), her ne kadar post materyalistler protestolar gibi alışılmışın dışında politik eylemler içinde lense de, post materyalizm aynı zamanda geleneksel politik eylemleri ve seçim kam-

panyalarını da teşvik etmektedir. Aslında statükoyu korumakla ilgilenen materyalistlerin aksine post materyalistler, politik katılımı, toplumun varolan kalıplarını, post materyalist değerlere dayanan yeni koşullara doğru değiştirmenin bir aracı olarak görmektedir. Gerek statükoyu korumak gerekse kalıpları değiştirmek, bilgiye duyulan gereksinimi daha da arttırmıştır.

Genelde bireylerin toplumsal ve psikolojik ihtiyaçları, medya kullanım davranışı için önemli bir motivasyon olarak görülür (Johansson, 1994; Roberts&Maccoby, 1985; Rubin, 1981). Örneğin, McCart ve Shrum (1993) öz-hakikate ve eşitliğe değer veren bireylerin televizyon haber programlarını daha çok izlerken, daha rahat bir yaşama değer veren bireylerin televizyona ve komedi programlarına çok daha fazla zaman ayırdığını bulgulamışlardır.

Haber formatı içinde bağlamsallaştırılmış ve mobilize edilmiş bilgi, politik ve toplumsal çatışmanın toplumsal değişim ve kendini gerçekleştirme için gerekli olduğunu düşünen post materyalistlere farklı bakış açıları ve kendini ifade etmeleri için fırsatlar sunabilir ve yine medya bağlamını kullanmak için rehberlik edebilir. Bu türden bir bilgi ihtiyacının, kamusal konularla ilgili medya içeriği ortaya konularak giderilmesi daha olasıdır. Öte yandan statükoyu sürdürmek isteyen bireyler, tartışmaları önleyen ve sorsuz eğlence sağlayan medya içeriğince cezp edilebilir. Kısacası bireyler kendi medya davranışlarını, toplum için arzularıyla eşleştirirler.

Kişiler arası iletişim ise, özellikle medya gibi politikaya ilgiyi arttırırken aynı zamanda medya kullanımını tamamlar (Chaffe, 1982). Bu koşullarda medya bağlamı, insanların kamuyu ilgilendiren konulara duyarlılık

göstermesine yardımcı olan önemli bir kaynaktır (W.Gamson, 1992). Kişiler arası iletişim sürecinde bireyler, medyanın karmaşık ve kuşkulu mesajlarını değerlendirir hatta bu konularla ilgili önceki anlayışlarını değiştirir. Çünkü, çoğu insan kendileriyle benzer bakış açıları, deneyim ve pozisyona sahip, aile üyeleri ya da yakın arkadaşlarla iletişim halindedir ve bu iletişime güvenir. Politik fikirleri etkileyense aslında farklı görüşlere sahip kişilerdir.

Farklı görüşlerin tartışması, temelde birbirinden farklı bireylerin karşı karşıya gelmesi olasılığına dayanır. Ancak sosyal ilişkilerinde uyuma değer veren insanlar farklı görüşlerin ifade edilmesine izin vermeyebilir ve sonuç olarak sadece kendi ilgi ve bakış açılarını paylaşan insanlar karşı karşıya gelebilirler. Mcleod, Sotirovic ve Holbert (1998), bu olasılığı destekler biçimde materyalist insanların kişiler arası iletişim sürecinde karşıt görüşlerini daha az ifade ettikleri görüşündedirler. Bunun tam zıttı özgürlüğe, eşitliğe, iyiliğe, karşılıklı yardımlaşmaya değer veren postmateryalistler, kamuyu ilgilendiren haberlerin tüketicileri olmalarının sonucu olarak farklı görüşlere karşı ilgilidirler ve farklı görüşlerini dile getirirler.

İletişim Olayları ve Politik Katılım

Bireylerin medyayı nasıl kullandığı ve ne sıklıkla başkalarıyla tartışmalara girdikleri, toplumsal ve politik açıdan önemli sonuçlara sahiptir. Araştırmalar, bireylerin medya kullanımının, toplumsal konuların çekiciliği (Iyengar&Kinder, 1987; McCombs&Shaw, 1972), nedensel atıflar (Iyengar, 1991), karar alma(/verme) sonuçları (McLeod, Sotirovic, Voakes, Guo&Huang, 1998; Sotirovic, 2001) öğrenme (Ferejohn&Kuklinski, 1990) ve politik katılım (McLeod&McDonald, 1985) tarafından etkilendiğini göstermiştir ki.

Doris Graber'in (1988) araştırması, medyanın politik bilginin egemen kaynağı olduğunu göstermiştir. Bireyler, yeni politik bilgiyi çok ender olarak kişiler arası iletişim yoluyla kabul ederken, haberleri kişiler arası iletişim yoluyla daha iyi anırlar (Robinson&Levy, 1986). Buna ek olarak farklı görüşlerin ortaya çıktığı kişilerarası tartışmalar daha büyük bilişsel eylemi kışkırtır ve insanlara birbirleri ve kendi farklı fikirlerinin gerekçeleri hakkında bilgi edinmeye başlama fırsatına yol açar (W. Gamson, 1992). Bu süreçte toplumsal sorunlar üzerindeki farklı görüşler geçerli kılınabilir ve onaylanabilir (Huckfeldt&Sprague, 1995).

Politik Bilgi

Geleneksel olarak politik bilginin, politik eylem için en temel araç olduğu düşünülür. Politika hakkındaki temel gerçekleri bilmek bireylere en azından politik dünyada kendilerini yönlendirmelerine, kurumlarla sorunlar/(konular), sorunlarla/(konular) kurumlar arasında bağ kurmalarına ve en çok da kendi politik tercihlerini biçimlendirmelerine yardım eder (Zaller, 1992). Verba, Lehman Schlozman ve Brady (1995)'nin, kamu görevlilerinin isimlerini sorarak karşılıkların alınması ve bu yolla hükümet ve politikayla ilgili bilgilerinin test edilmesi amacıyla gerçekleştirdikleri araştırma da göstermiştir ki, politik bilgi, politik eylem, (siyasi adaylar için gönüllü çalışma, hükümet görevlileriyle temas kurma gibi), oylama ve politik tartışma için önemli bir tercih sunar. Araştırmalar aynı zamanda politik eylemin, politik bilginin hem nedeni hem de sonucu olabileceğini göstermiştir (Delli Carpini&Keeter, 1996; Junn, 1991; Leighley, 1991).

Demokrasideki kritik rolüne rağmen, gerçeklere dayanan politik bilginin etkisi son 30 yılda azalmıştır. Politik bilgiyi ve katılım düzeyini azalttığı için eleştirilen medya en

çok gerçeklere dayalı politik bilgiyi değil, bu bilginin edinimini engelleyen politik kampanyaları 'yarış atı' sunumuyla vermekle suçlanmaktadır (Arterton, 1984; Patterson, 1993). Politik içeriğinden çok eğlence yönünün öne çıkarıldığı haber içerikleri doğal olarak öğrenmeyi sınırlandırabilir (J. Gamson, 1994). Robinson'un (1976) politik huzursuzluk hipotezini sunduğundan bu yana, televizyon izleme politik katılımın düzeyini düşürmenin suçlusunu olarak görülmüştür (Putnam, 1995).

Yakın zamanda yapılan deneysel çalışmalar ise, medya kullanımının, politik katılım ve politik bilgi üzerinde farklı hatta pozitif etki tipleri olduğunu göstermiştir. Örneğin medyanın 'yarış atı' sunumu, daha geniş politik düşünce ve yansımaları teşvik ederek politik süreçlerde olumlu bir rol oynayabilir (Mutz, 1997). Mutz (1998) aynı zamanda medyanın yarış atı sunumunun kampanyalara bağışları arttırabileceğini söylemektedir. Gazetelerin rolünün desteklenmesine ek olarak (Robinson&Levy, 1996; Stamm, Johnson&Mertin, 1998) araştırmalar aynı zamanda televizyon haberleri kullanımı ve politik bilgi arasında olumlu bir ilişki olduğunu göstermiştir. Özellikle, oldukça az bilgilendirilmiş ya da politik bilgi aramayanlar arasında (Chaffee&Kanihan, 1997). Norris (1996) politik katılımın televizyonda insanların izlediği içerik kadar televizyon izleme sürelerinden etkilendiğini bulgulamıştır. Televizyonda kamuyu ilgilendiren olayları izlemek, oy verme, kampanya yardımları ve resmi olmayan toplumsal etkinlikleri olumlu olarak etkilerken, özellikle eğlence içerikli televizyon programları, oy verme, katılım ve resmi olmayan topluluk etkinlikleri üzerinde olumsuz etkilere sahiptir. Bu ise, insanların televizyondan öğrendiklerinin, televizyon karşısında geçirilen zamanın veya diğer etkinliklerin dışında kalmanın olumsuz etki-

lerini tersine çevirebilecek önemli bir politik katılım aracı olabileceğini göstermektedir.

Bilgi İşleme Stratejileri

Psikolojideki bilgi işleme araştırmalarına dayanarak, medya içeriğinin izleyicilerin olayları anlamasına yol açacağı varsayılmayacağı, çünkü, bireylerin bilgiyi kişisel anlam taşıyan yollarla etkin bir biçimde çeşitlendirip yeniden tanımladıkları iddia edilmiştir. Dahası, uzun süredir tartışıldığı gibi gerçeklere dayanan bilgi politik dünyada eylem için yeterli değildir. Çünkü, politik olayların ve bireylerin akıllarını kullanma kapasitesi hakkında ortaya hiç bir şey koymaz (Almond & Verba, 1965).

İnsanların medya mesajlarına karşı kullandıkları bilgi işleme stratejileri, medyanın olası etkileri için önemli bir tesir yapar (Graber, 1988; Kosicki&McLeod, 1990). Bu stratejiler, medya yayınına maruz kalmanın ve onu takip etmenin ötesine geçerek, bireyin gerçeği ne kadar algıladığından veya hatırladığından çok medya mesajlarını ve gerçeği görmenin farklı yollarını anlamlandırma sürecini vurgular.

Temel olarak bilgi işleme süreci stratejileri, daha zor ve analitik ya da daha az karmaşık ve deneysel olabilir. İnsanların zihninde medya öykülerini yeniden canlandırmayı ve bunları tartışma başlıkları olarak kullanmayı içeren yansıtılmalı entegrasyon türü daha analitik stratejiler politik ilgi ve katılımı güçlendirmektedir (Kosicki&McLeod, 1990). Kısacası bireylerin bilgi işleme süreçleri ya da medyayı nasıl kullandıkları, politik dünyanın anlamını ve kavranışını inşa etmeye yönelik medya mesaj akışını kolaylaştıran ya da güçleştiren filtrelerdir. Böylece bilgi işleme süreçleri, ihtiyaçlarına uygun anlamların inşasında bireylerin yaptığına kıyasla medyanın yaptıklarının etkisini önemsiz

kılar.

Model İnşası

Bu çalışmada politik katılımın temel bir öğrenme modelini kurup geliştirmektediriz. Bu modelin kökeni Bandura'nın (1977) toplumsal öğrenme kuramıdır. Bandura'nın kuramına göre, izleyicinin değişik davranış modellerine muhatap olması, gelecekteki davranışları için içsel davranış örnekleri olarak hizmet eden sembolik temsilleri ortaya koyar. Bu sembolik model etkisi sadece kurmaca davranışlara yol açmaz aynı zamanda tutum, norm ve 'toplumsal tercih' gibi 'soyut kuralların' inşasına da yol açar. Bandura'nın perspektifi sosyalleşmiş bireylerdeki politik kültürden gelen temel değerleri öğrenmenin önemini vurgulayan politik toplumsallaşma araştırmaları için temel bir çerçeve sunar (Inglehart, 1990b; Sniderman, 1975). Verba ve Nie'nin (1972) geleneksel politik katılım modeli ise eğitimin önemini vurgular. Verba ve diğerleri (1995) bu modeli birkaç aracı değişken arasından enformasyon ve bilgiyi dahil ederek geliştirdiler. Toplumdaki iyinin fonksiyonlarını tartışan modellerin ileri sürdüğü gibi, insanlar gerçekler, öyküler ve yetenekler gibi bilgi dağarcığına ihtiyaç duyarlar (Hirsch, 1987). Bizim modelimiz ise değerler ve bilişin her ikisini birden içermektedir. Bu model yapısal unsurları kapsayan toplumsallaşma ve potansiyel olarak değerleri etkileyen altı dışsal değişken (cinsiyet, yaş, eğitim, gelir, ideoloji ve yapısal çeşitlilik) ve aktif olarak değerlerin etkisi ve politik davranış üzerinde iletişim örneklerine aracılık eden bir dizi içsel değişkeni içerir. Öncelikli olarak tanımlanmış araştırma ve teorileri temel alarak, biz bu dışsal değişkenleri onların politik katılım değişkenine bağlı kendi uzaklıklarına göre dört aşama ya da sıra içinde konumlandırıyoruz. Politik katılıma olan uzaklıklarına göre ilk aşamada olan değerlerdir. İkinci aşamada medya kul-

lanımı, üçüncü aşamada görüş farklılığı (tartışmalı görüş) ve dördüncü aşamada kamuya ilişkin bilgi yer almaktadır. Enformasyon süreci stratejisi-yansıtıcı entegrasyona ek olarak kamuyu ilgilendiren bilgiye yönelik alternatif bir model önerdik.

YÖNTEM

1990 ve 1991 ekiminde Dane County ve Wisconsin'de yaklaşık 300 ve 439 yetişkinle telefonla görüşüldü. Listelenmemiş numaralara ulaşmak için rast gele arama prosedürü kullanıldı. Her bir seçilen numarayla görüşmek için rastlantısal olarak bir yetişkin seçildi. Görüşme, deneyimli son sınıf öğrencileri ve araştırma yöntemleri dersine kayıt yaptıran üniversite öğrencileri tarafından yönetildi. Ortalama 25 dakika süren görüşmelerin her biri personel ve uzman görüşmeciler tarafından doğrulandı. Her iki çalışmada karşılık oranı yaklaşık olarak %60'tu.

Örnekleme yöntemi 1990-1991 U.S.yetişkin nüfusunu genel karakteristik özellikleriyle temsil eden örnekler meydana getirdi. Dane County sakinleri yetişkin Amerikan nüfusundan biraz daha gençtir. Ortalama hane geliri ulusal ortalama gelirle aynı ve oldukça yüksek oranda eğitimlidir.

Toplum, ortalama bir medya pazarı olarak nitelendirilebilir. Üç televizyon ağı ve toplam 108.000 kişiye ulaşan iki yerel gazete tarafından temsil edilmektedir. Genel medya kullanımı ulusal medya kullanımı örneğiyle benzeşmektedir. Yetişkinlerin gazete okuma oranı haftada en az (Pazar hariç) bir kez %80'i yerel %76'sı ulusal (Newspaper Association of America, 1997), toplam televizyon izleme oranı her gün 7.62 saat yerel, 7.22 saat ulusal (International Demographics, 1996).

1990 ve 1991 anketlerinin her ikisi de aslında

değişkenleri aynı yolla ölçtük ve değişkenler arasındaki ilişki zıt örnekleri içerdi. Her iki örnekte de değişkenleri standart hale getirdikten sonra değişkenlere 739 birleşik örnekle sonuçlanan olaylar ekledik.

Ölçümler

Bizim modelimizde değerlerin etkisini içeren iki tip değişkenimiz var. İlk tip –altı dışsal değişken- cinsiyet, yaş, eğitim, gelir, ideoloji ve yapısal farklılıklar. İkinci tip içsel değişkenler- değerlerin iki boyutunu, iletişim modelleri (medya kullanımının iki biçimi ve görüş farklılığı), kamuyu ilgilendiren bilgi ve yansıtıcı entegrasyon ve son bağımlı değişken politik katılımı içerir. Bunlar modelin düzeninde ters yönde tartışılır.

Politik Katılım: Bu başlık altında birbirine eklenen dört madde kullanıldı. (a) kent danışma kurulu toplantılarına, halk oturumlarına (kamusal duyum), yasama görüşmelerine katılma (b) dilekçe dolaştırma (c) politik ya da kamuyu bilgilendirme kampanyalarına para bağışlamak (d) sosyal sorunlara karşı duyarlı gruplarla birlikte çalışmak.

Kamuyu İlgilendiren Bilgi: İki aşamalı soru ölçüsü güncel olayların bilgisi ve yurttaşlık bilgisi 13 karşılığı içeren tek bir indekste birleştirildi. Güncel olaylar ve yurttaşlık bilgisi arasındaki korelasyon her iki yılda 44; alfalar 1990 için 71 ve 1991 için 77 idi. Kamuyu ilgilendiren bilgi medyaya atfedilen temel etkenlerden biri olduğu gibi politik katılımı karar alımı için bir bilgi temeli olarak kabul edilir. Bundan dolayı kamuyu ilgilendiren bilginin politik katılımı medyanın kullanılmasının etkili olacağını düşünüyoruz.

Yansıtıcı Entegrasyon: (sadece 1991 örneği için geçerli) 10 puanlık frekans ölçeği insanların hangi sıklıkla yakın çevreleriyle

haber öyküleri hakkında konuştuklarını, bu öyküleri daha sonra hangi sıklıkta hatırladıklarını ve onlarla ilgili düşündüklerini, tamamlanmamış olduğunu düşündükleri haber öyküleri hakkında ne kadar sıklıkla düşündükleri ve ek enformasyon bulmaya çalıştıklarını ölçmek için kullanılmıştır. Önceki çalışmalarla tutarlı olarak (Kosicki & Mcleod, 1990), yansıtmacı bütünleşmenin gerçek enformasyonun izole edilmiş parçalarını nasıl ve neden bir araya getirmek için çalıştığı bilgisinin elde edilmesini ve bu yolla politik aktivitenin teşvik edilebileceğini öngördük.

Medya Kullanımı: Medya kullanımının iki modeli, gazetede kamuyu ilgilendiren bilgi ve televizyon eğlence programları, 10 puanlık ölçekler üzerinde dikkate kapalılık ve etkiye maruz kalma frekansına gösterilen karşılık değişkenleriyle ölçüldü. Gazetede kamuyu ilgilendiren bilgi sert haberlerin üç çeşidine ilgi ve maruz kalmanın kombinasyonudur. Uluslararası sorunlar, ulusal hükümet hakkında bilgi ve politikalar, yerel hükümet ve politikalar bu sert haber dediğimiz gruba girer. Televizyon eğlence programları ise günlük televizyon izleme için harcanan zamanla, dikkat ve maruz bırakmayı ölçmek için iki tür program kullanır; durum komedileri ve suç-macera .

Literatürlerin çoğu, kamusal konularla ilgili haber öykülerinin dikkatli okunmasının bilgi edinmeye ve kamusal konularda duyarlı düşüncelere yol açtığı fikrini desteklemektedir. Televizyonun kamu sorunu içerikli bu yeteneklerden bazılarını sergilemesine rağmen (Norris, 1996), enformasyonu iletme gücü daha zayıf olunmasına yol açar (McLeod vd., 1996). Bunun bir sonucu olarak modelimizde sadece gazetelerdeki kamuyu ilgilendiren kullanıma yoğunlaştık. Televizyon eğlenceliklerinin içeriği çok az oranda

politika hakkında gerçeğe dayalı enformasyonu kapsar ve genelde söylenen statükoyu ve materyalist değerleri ve uyumu desteklediğidir (Corbett, 1991). Eğlence içeriği aynı zamanda izleyenlerin politik tutumlarını genelleştirebilen insan davranışı ve problem çözme yöntemleri hakkında saklı mesajlar içerebilir. Günümüzün başarılı durum komedilerinde karakterlerin çoğunun problemi kişisel ilişkilerdir; örneğin emir altında çalışan bekarlar gerçeğin resmi olarak sunulmaktadır. Bu hükümetin sosyal yardım programı gibi belirli sosyal politikaların desteklenmesini sağlayan bilişsel tasarımların önünde engel olabilir (Sotirovic, 2000). En popüler suç ve macera programları temel haklar gibi demokratik prensiplerin desteğini azaltabilir (McLeod, Sotirovic, Voakes, et al., 1998). Televizyon izlemeye harcanan toplam zaman ev dışında diğer aktiviteler için harcanabilecek zamanı kısaltabilir ve bundan dolayı politik katılımı yavaşlatabilir (Putnam, 1995).

Görüş Farklılığı: Tartışmalı konulara meydan vermek insanların ne kadar sıklıkla farklı bakış açılarıyla ilgilendikleri 5 puanlık ölçekle 3 konuda ölçüldü. Bunlar ırk ilişkileri, dini inançlar ve radikal politik görüşler. Bu üç karşılık bir indekste toplandı.

Farklı düşüncelere meydan vermek kişiler arası tartışmalarda farklı bakış açıları kadar bireylerin konular üzerinde kendi anlayışlarını arttırabilir ve dahası politik aktivite üzerinde medyanın toplam etkisini güçlendirebilir (Chaffe, 1982).

Değerler: Inglehart'tan uyarlanan (1977, 1990a) 10 madde, deneklerin değer desteklerini ölçmek için kullanıldı. Inglehart'ın sıralamasından farklı olarak, biz 10 değeri 10 puanlık ölçekte kullandık. Doğrulamacı faktör analizi Inglehart tarafından kavram-

sallaştırılmış iki faktör olarak gösterildi. Postmateryalizm 5 değerden oluşur: düşünceyi ifade özgürlüğü, başkalarına dostça ve nazik davranmak, hükümet kararları hakkında daha çok şey söylemek, başkalarına yardım etmek ve bütün bunlar için eşit fırsata sahip olmak. Materyalizm diğer 5 değer için yüksek sınıflamasıyla indekslendi: konforlu yaşam, ulus içinde düzen sağlamak, ülkenin güçlü bir savunması olduğundan emin olmak, suça karşı mücadele etmek ve yüksek düzeyde ekonomik gelişme sağlamak.

Bireylerin post-materyalist sosyal amaçları desteklemesinde insanlara dünya ve dünyanın sorunları hakkında daha geniş bir resim çizen medya bağlamında kamuyu ilgilendiren konulara ilginin sürmesi beklenir. Diğer yandan, materyalistlerden uyum ve güvenliği kendi kişisel amaçlarıyla eşleştiren eğlence televizyonu dünyasının statükosunu onaylamaları beklenir. Materyalistlerden aynı zamanda kendi hayatları için dilediklerinin muhafaza edilmesi ve onları tehdit edebilecek sosyal olayları kontrol için görüş farklılıklarından kaçınmaları beklenir. Dahası post-materyalizmden geniş halk hareketlerinin yönlendirilmesinde ve politik katılımın teşvik edilmesinde etkin olması beklenirken, materyalizmden-eğlenceyi tercih ettiği için-vazgeçirmesi beklenir.

Dışsal Değişkenler: Deneklerin cinsiyet ve yaş kayıtlarına ek olarak, eğitim düzeyleri en yüksek okul yılı sorularak ölçüldü. İdeoloji iki 7 puan ölçeğinde çok liberalden çok tutucuya doğru sosyal ve ekonomik terimlerde ölçüldü. Bütün aile üyelerinin gelirleri 10 bin dolardan az ve 70 bin dolardan fazlasına doğru bir 8 puanlı ölçekte ölçüldü. Yapısal farklılık indeksi beş puanlı ölçekten oluşan dört soruda soruldu. İnsanların Afrikalı Amerikalılar, Yahudiler, eşcinseller ve

politik radikallerle ne kadar sık iletişim kurduklarını içermektedir.

Dışsal değişkenler modelde öncelikli olarak değerlerle, iletişim modelleriyle ve politik katılımı ilişkilendirildi. Postmateryalistler, kadın (Marks, 1977), genç, daha eğitilmiş, daha zengin, (Inglehart, 1977), daha liberal (De Graaf&Evans, 1966) ve daha farklı sosyal etkileşimlere sahiptir. Kadınlar ve gençler, daha az zenginler, daha az eğitilmiş olanlar daha çok televizyon izlerken, gazete okurları daha zengin, daha eğitilmiş ve daha yaşlı kimselerdir (Roberts &Maccoby, 1985). Zıt görüşler sadece kendinden farklı insanların konuşmak için fırsat bulduğu zaman ortaya çıkabilir (Huckfeld&Sprague, 1993). Daha zengin daha yaşlı ve daha eğitilmiş erkekler politik katılım için daha yatkındır (Verba et al., 1995).

Araştırma Sonuçları

Bu çalışmanın amacı, değerlerle politik katılımın etkileyebilecek mikro-mekanizmaları göstermektir. Temel yapısal denklem modelimiz, iletişim modelleri ve bilgisinin, politik katılım üzerinde değerlerin etkisine aracılık ettiğini belirlemiştir. Modelin tahmin parametreleri önerileri destekler. Gerek Post-materyalizm ve gerekse materyalizm katılımı dolaylı olarak ve beklendiği gibi karşıt yönde etkiler. Materyalist değerler televizyon eğlencelikleri kullanımını uyararak, farklı görüşleri azaltarak, bilgiyi kısıtlayarak katılımı olumsuz etkiler. Diğer yandan post-materyalist değerler, kamuyu ilgilendiren bilgiyi sunan gazeteleri okumayı uyararak, farklı görüşleri destekleyerek ve bilgiyi artırarak katılımı olumlu bir şekilde etkiler. Tamamen araçlaştırılmış katılım üzerinde olumsuz etkileri olan materyalist değerlerden farklı olarak post-materyalist değerlerin desteklenmesi aynı zamanda katılımı doğrudan ve olumlu olarak etkiler.

Model iletişim modellerinin politik katılım üzerinde oynadığı rolü açıklar. Kamuyu ilgilendiren ve farklı tartışmaları okumak katılım üzerinde doğrudan olumlu bir etkiye sahipken televizyon eğlenceliklerini izlemenin doğrudan olumsuz bir etkisi vardır. Kamuyu ilgilendiren bilgiyi sunan gazeteler katılımı daha farklı görüşler ve daha yüksek bilgi sunarak dolaylı etkiler. Buna rağmen, görüş farklılığı katılım üzerinde dolaylı etkiye yol açtığı için bireyler zıt görüşlerden çok fazla şey öğrenemezler.

Görel olarak politik bilgi ve katılım arasındaki ilk güçlü sıfır-dizisi korelasyonu, yapısal denklem modelimizde politik bilgi ve katılım arasındaki zayıf bir olumlu etkiye indirgenmiştir. Modelimizde katılım ve bilgi arasında güçlü bir bağın eksikliği bilgi ve katılım üzerinde dışsal değişkenlerin etkisinin farklı modelleri tarafından desteklenmiştir.

Bilgi ve katılımdan önceki farklı konular içsel değişkenler arasında tespit edildi. İçsel değişkenler değişen derecelerde önceki bazı genellemeleri paylaşsalar bile her birinin kendine has öncelleri vardır.

Şimdiye kadar ortaya konan sonuçlar, politik katılımın politik öğrenme modeli tarafından işaret edilen nedensel diziyi benimseyen modelden kaynaklanmaktadır. Bu varsayım, bazı tek yönlü etkilerin aşırı olduğu görüşündedir. Özellikle, katılım, bilgiyi arttırabilir ya da azaltabilir ve aynı zamanda katılım ve bilgi karşılıklı olarak birbirini etkiler. Sadece uygun istatistiksel kriterlere dayanarak, bu modeller arasında bir ayırım yapamayız. Nedensel olmayan çalışmaların saptanması probleminin doğrudan istatistiksel bir çözümü yoktur. Rastlantısal örneklem soruları, sadece doğrulayıcı iddialar tarafından konumlanır. Politik katılımın enformasyon ve

bilginin sonucu olduğunu vurgulayan önceki araştırmalarla birlikte modelimizin teorik ve deneysel içeriği nedeniyle temel modelimizi muhafaza ediyoruz.

Alternatif Model (Yansıtmacı Entegrasyon ve İkinci Yıl Örneği)

Politik katılım ve yansıtmacı entegrasyon arasındaki ilişki, iletişim modelleri ve politik aktivite arasında süreç odaklı analizlerin ikinci kısmını oluşturur. Biz daha önce şunu ileri sürdük; yansıtmacı entegrasyon bağlamsallaştırılmış politikaları anlamak ve bundan dolayı katılım için daha güçlü bilişsel bir temel sağlamaya öncülük eden süreçleri kapsar. Bilgi için denetlenen bu ilişkinin gücü ya da varlığı medya kullanımı ve katılım arasındaki süreçlere aracılık eden yansıtmacı entegrasyon için temeldir.

Yansıtmacı entegrasyon, kamuyu ilgilendiren bilgi sunan gazetelerin ve post-materyal değerlerin katılım üzerindeki olumlu etkilerine aracılık eder. Televizyon eğlencelikleri ise katılım üzerinde doğrudan olmayan olumlu bir etkiye sahiptir. Bu eğlenceliklere yansıtmacı entegrasyon aracılık ettiği zaman doğrudan olumsuz etkileri azalır. Bilginin etkisi ortadan kalktığında, yansıtmacı entegrasyon doğrudan olumlu etkiye sahiptir. Bu bulgular, öncelikle, medyanın politikalara katılım için olanak sağlamada ve kamuyu harekete geçirmede insanların medyayı nasıl kullandıklarına bağlı olarak ne kadar etkili olduğunu göstermektedir. İkinci olarak, gerçek bilgi, politik konuları anlamak için önemli olabilir, ancak politik eylem için yeterli değildir.

Farklı gruplar üzerinde yapılan araştırmanın sonraki aşamalarında yansıtmacı entegrasyon ile kamuyu ilgilendiren olayların bilgisi arasındaki fark açıklandı. Bilgi ile karşılaştırıldığında, yansıtmacı entegrasyon, bireyle-

rin yapısal karakteriyle daha az örtüşür. Erkekler daha eğitilmiş, yüksek gelirli ve bilgili bireylerken, kadınlar ve daha genç insanlar daha yansıtıcı olma eğilimindedir. Yansıtarak entegre eden bireyler daha eğitilmiştir, fakat bu ilişki bilgi ve eğitim arasındaki ilişki kadar güçlü değildir. Bilgi ve yansıtıcı bütünleşme için tek ortak öncül yapısal farklılıktır.

Politik davranışın bireysel düzeyinin analizinde en önemli açıklayıcı değişken yansıtıcı entegrasyondur (Nie, Junn&Stehlik-Barry, 1996). Modelimizde eğitimin siyasal katılmaya, kamuyu ilgilendiren bilgi sunan gazeteler ve yansıtıcı entegrasyon üzerindeki doğrudan etkisi tamamen aracısallaştırılmıştır. Modern toplumlarda medyanın eğitim üzerindeki etkisi üzerindeki bu vurgular medya kullanım olanaklarının artmasıyla daha az görünür hale geldi. Diğer yandan eğitim düzeyi düşük olanlar için kitle medyası politika hakkında gerçekleri öğrenmek için bir fırsat ve farklı düşüncelerin yayılmasının potansiyel kaynağını oluşturabilir. Kitle medyası, olayların daha geniş bağlamdan nasıl izole edildiği ve fikirlerin sosyal sonuçlara nasıl çevrildiği gerçekleri arasındaki karşılıklı ilişkileri düşünmeyi sağlayabilir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada, katılımı etkileyen değerler tarafından oluşturulan mikro mekanizmaları gösteren yapısal denklem modeli kurduk. Bulgularımız Inglehart (1977, 1990) tarafından ortaya konan değer ve iletişim arasındaki bağı desteklemektedir. Eğlenceyi izleme katılımının üzerinde materyalizmin olumsuz etkilerine aracılık ederken, kamusal olayları takip etmek post-materyalizmin olumlu etkilerine aracılık eder. Model aynı zamanda kamusal olayları gazeteden okumanın olumlu etkilerine ve politik bilgi ve

katılım üzerinde televizyon eğlenceliklerini izlemenin olumsuz etkilerine işaret eder. Dahası bu model, katılım üzerindeki yansıtıcı bütünleşme aracılığıyla işleyen gazete okumanın çeşitli dolaylı olumlu etkilerini de yansıtmaktadır.

İkinci amacımız medya kullanımı ve katılım bağının alternatif mekanizmalarını geliştirmektir. Kanıtlar çeşitli kaynaklardan bütünleştirilmiş enformasyon ve haber hakkında hatırlama ve yansıtma, politik dünyanın daha derinden anlaşılmasını ve katılım için gerçeğe dayalı salt politik bilgidен daha güçlü bir bilişsel temelin sağlanmasını destekleyebilir. Sonuçlarımız aynı zamanda, bireylerin haber hakkında düşünmek ve ek enformasyon araştırmak için gösterdikleri çabayı, insanların medyadan ne ve ne kadar politik enformasyon aldıklarıyla yenilenen perspektiflerini göstermektedir.

Bu çalışmanın en genel katkısı, insanları politik açıdan aktif hale getiren süreçleri göstermektir. Biz politik katılım üzerinde değerler ve iletişimin, toplumsal yapı ve ideolojinin etkilerinin çoğuna aracılık ettiğini bulguladık. Bu aracılıklar, politik katılımın yapısal durum ve değerlerinin medya bağlamı ve farklı bakış açılarına sahip insanların yaptığı tartışmalar ve yansıtıcı entegrasyon tarafından teşvik edildiğini vurgulamaktadır. Tüm bunlar politik katılımı bağımsız olarak etkiler ve sosyal yapı ve ideolojinin etkilerinin önünde yer alarak sistemin olası konumlarında değişikliğe neden olacak olasılıkları önerir. Daha yansıtıcı medya kullanımına yol açmak için medya bağlamını yenilemek, sosyal yapıda ya da günlük hayata göre uyarlanmış değerler üzerindeki bir değişiklikten daha olanaklıdır.

Değerlerin Önemi

Bu çalışma, değerlerin politik katılım için

önemli bir rol oynadığına işaret etmektedir. En önemli bulgumuz bireylerin iletişim davranışını biçimlendiren değerlerin politik katılımı etkilediğidir. Post-materyalizm, bireyleri, sosyal değişim ve bireysel farkındalık yaratmada, politik ve toplumsal çatışma, farklı bakış açıları ve bireysel farkındalıkla ilgili bireylerin motivasyonlarını, enformasyon sağlayan medya kullanımına doğru yönlendirir. Post-materyal değerleri öncelik olarak gören bireyler, enformasyonu yansıtıcı olarak entegre etmek ve güncel olay ve politikalarla ilgili daha çok şey öğrenmek için kamuyu ilgilendiren olayları sunan gazeteleri okuduklarından katılıma daha yatkındır. Post-materyalizm ve katılım arasındaki, kamuyu ilgilendiren bilgi sunan gazetelerin kullanımı ve yansıtmacı entegrasyon yoluyla ortaya çıkan olumlu bağ, önemli konular hakkında daha karmaşık düşünmeyi cesaretlendiren açıklık ve yurttaş katılım projeleri için destek sağlayabilen vaatleri vurgulayan haberleri önerir.

Materyalist değerler ise, bireyleri politik olarak sorunlu olmayan ve nadiren statü-koya meydan okuyan eğlenceye yönlendirir. Eğlence bağlamı, öncelikli olarak düzen ve suça karşı mücadelenin sonucu olan kontrolle, materyalist genel bağlamı eşleştirmek için ortaya çıkar. Durum komedilerinin ve Reality Showların çoğunda konu edilen bütün sorunlar bir saatten daha az bir sürede kontrol altındadır ve hiçbir kötü adam cezasız kalmaz. Bunun tam tersi, kamuyu ilgilendiren bilgi sunan medya, toplumsal sorunlar üzerinde kontrolün kaybedildiği duygusunu, olumlu gerçeklerden çok kötü haberlere yer vererek ve çeşitli korkuları vurgulayarak, duygusal reaksiyonları yayabilir. Bu bireylerin, eğlenceye daha yoğun yönelimlerini sağlayarak pasifize olmalarına yol açabilir. Buna rağmen, değerler, daha güçlü ve değişmezken, medya bağlamı sabit

değildir.

Daha gerçekçi eğlence üretmeyi ve daha bağlamsallaştırılmış habercilik düşüncesini uyandırmayı hedefleyen bir medya düşünceli bir katılımı teşvik edebilir.

Diğer araştırmalar aynı zamanda değer boyutları ve medya kullanımının dinamik olduğunu önerir. Değerler medya tercihlerini etkiler ve bu yolla medya, kesin(/değişmez) değerleri kullanır. Bu ikisi arasındaki dinamik ilişki politik karar verme stratejilerini etkiler (Shah, Domke&Wackman, 1996). Politikacılar sık sık mesajlarını yankı uyandırmak için seçmenlerinin değerleri ve bileşenleri doğrultusunda değiştirirler. Araştırma çerçevesi aynı zamanda haber çerçevelerinin, verilen konu için kendi başvuru ve değerleri arasında bağın gücünü değiştirerek politik tercih konusunu etkileyebilir (Nelson, Clawson,&Oxley, 1997).

Kitle Medyasının ve Kişilerarası İletişimin Etkileri

Kamuyu ilgilendiren bilgi sunan gazeteleri okumak, görüş farklılıklarını teşvik etmek ve televizyon eğlenceliklerinin katılıma engel olması olarak sınıflandırılan üç iletişim örneğinin davranış üzerindeki doğrudan etkisi önceki araştırmalardan elde edilen bulgularla aynıdır. Bizim bu çalışmada yer almayan ek analizlerimiz kamuyu ilgilendiren bilgi sunan televizyon programlarını izlemenin doğrudan benzer etkileri olduğunu fakat bu etkinin kamuyu ilgilendiren bilgi sunan gazetelerden daha zayıf olduğunu göstermektedir. Gazetelerde sıradan insanlarla ilgili öyküler anlatan makaleleri okumak, televizyon eğlenceliklerini izlemekle daha karşılaştırılabilir bir etkiye sahiptir. Önceki bulguları destekleyen, medya bağlamının kendi başına politik katılım için araç olmaması bulgusu, politik bilginin öğrenil-

mesinin politik katılım üzerinde medyanın etkisine aracılık eden bir süreç olduğunu önerir. Bu çalışma, politik katılım üzerinde medyanın etkisinde aracı olarak bilginin rolünü doğrudan test etmiştir. İnsanların, kamuyu ilgilendiren bilgi sunan gazeteler bağlamından bilgi edindiklerini, ayrıntılandırdıklarını ve kişilerarası görüşmelerinde edindikleri bilgiyi tartıştıklarını bulduk. Bu sonuçlar doğrultusunda Graber'in de (1988) vurguladığı gibi, kişiler arası iletişimin politik bilginin temel kaynağı olmadığı ortaya çıkıyor. Buna rağmen, insanlar politik gerçekleri gazete haberlerinden edinse de bu etkinin katılımı arttırması çok güçlü değildir.

Bilgi edinme ve katılım üzerinde eğlencenin olumsuz etkilerini ortaya koymak, haber medyasının, anlamlı ve yararlı enformasyonun ötesinde, şiddet, cinsellik ve dedikodu yönünde yayın yaptığı ve ticari baskıya teslim olduğu suçlamalarına maruz kaldığı düşünüldüğünde özellikle önem kazanır. Eğlence ve sert haber arasındaki fark giderek daha çok bulanıklaştıkça, haberin pozitif etkisi de azalmaya başlayacaktır. Medyanın haber ve tartışmaların dramatik ve etkili unsurları üzerine odaklanarak enforme etmeye katkı sağlamadaki başarısızlığı, katılımı azaltabilir ve demokrasinin zayıflamasına neden olabilir.

Bilginin ve Yansıtmacı Entegrasyonun Etkisi

Bireylerin bilişsel yetenekleri, politik katılım üzerinde önemli etkilere sahiptir (Inglehart, 1979; Nie vd., Verba vd., 1995). Eğitim, insanın genel soyutlamaların üstesinden nasıl gelebileceğini kazandırır ve böylece insan politik dünyanın soyutlamalarının da üstesinden gelmeye hazır hale gelir. Kısacası eğitim, enformasyon elde etmek için yetenek ve politik süreçlere ulaşmayı arttırmayı ya da

en azından katılıma dönüştürmeyi sağlar. İnsanların medyadan aldığı politik gerçekler, aynı zamanda temel yeterlilikler sağlar. Bir insan politik bağlamlarla daha iç içeyse ve onları önceden varolan bilişsel alana uygun hale dönüştürebiliyorsa o insan aynı zamanda onları kolaylıkla (/isteyerek) eyleme dönüştürür. Bilginin kapsamlı ve güvenilir ölçüleri katılım için yol gösterirken, güvenilirliği sorunlu olan bilgi politik katılım süreçlerini de sorunlu hale getirecektir.

Kamuyu ilgilendiren olayların bilgisi ile katılım ve medya değişkenleri ile katılım arasındaki zayıf bağ, medya değişkenleri ile katılım arasında aracı mekanizmaların varlığına işaret eder. Politika hakkında iyi enforme edilmiş insanlar, katılım için hala tereddüt taşıyor olabilir, çünkü kendi yaşamlarında altı çizilen süreçlerin toplumsal mekanizmalarının farkında değildir ve toplumdaki politik olayların karmaşıklığı, tarihselliği ve bağıntılarını kavramada başarısızlığa uğrayabilirler. Bağlantı kurulamamış politik gerçekler ise bir temel oluşturamadıklarından eylem alanını sınırlandırır. Politikanın uzak dünyası medyada sunulan daha geniş bir resmin karmaşıklığını kaybettirmeden bireylerin kendi yaşamlarıyla bağ kurmalıdır.

Yansıtmacı entegrasyon, çoğu izleyicilerin güncel haberleri kavramak için bilinçli bir çaba gösterdiğini vurgular. Bu çaba iletişimi gerçekleştiren iletişimciler ve izleyenleri arasında yer alır ve potansiyel olarak medya mesajlarının amaçlanan ikna edici etkisini azaltırken, büyük bir olasılıkla izleyicinin neden olduğu etkileri arttırır. Politik katılım üzerinde medya kullanımının etkisi, medya konuları, insanları medyaya getiren değerler, kullandıkları yollar ve ne bulduklarını içeren süreçlerle bağlantılıdır. Önceki araştırmalar, haber hakkında düşünme eğilimi,

öyküleri hatırlama, haberlerdeki olaylarla ilgili daha fazla enformasyon araştırma, haberlerin doğruluğu ve haberler hakkındaki şüpheciliği buldular (Kosicki&McLeod,1990). Bu çalışma, hem kamuyu ilgilendiren bilgi sunan gazetelerin hem de televizyon eğlenceliklerinin yansıtmacı entegrasyonu teşvik ettiğini göstermiştir. Yansıtmacı entegrasyon kamuyu ilgilendiren bilgi sunan gazetelerin kullanımının katılım üzerindeki etkisini artırır ve aynı zamanda katılım üzerinde televizyon eğlenceliklerinin kullanımının

doğrudan olumsuz etkilerinin kısmen hafiflemesine yol açar. Bulgularımız açık olarak göstermektedir ki, medyanın etkisi insanların medya bağlamı sürecinde kullandıkları stratejilere bağlıdır. Medya, bireylerin enformasyon süreci ve bulgularına ilişkin çabasını engellediğinde politik olarak faydalı bir bağlam sunar. Medyayı, demokrasinin gerilemesine/bozulmasına neden olmakla suçlayan herhangi bir iddia iletişimciler ve izleyicileri arasına giren süreçleri belirtmeden tamamlanmamış ve yanıltıcıdır.

KAYNAKLAR

- Almond, G., & Verba, S. (1965). *The civic culture*. Boston: Little, Brown.
- Alwin, D. F., & Hauser, R. M. (1975). The decomposition of effects in path analysis. *American Sociological Review*, 40, 37-41.
- Arterton, C. C. (1984). *Media politics: The news strategies of presidential campaigns*. Lexington, MA: D. C. Heath.
- Ball-Rokeach, S. J., & Loges, W. E. (1994). Choosing equality: The correspondence between attitudes about race and the value of equality. *Journal of Social Issues*, 50, 9-19.
- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Bennett, W. L. (1988). *News: The politics of illusion*. White Plains, NY: Longman.
- Chaffee, S. H. (1982). Mass media and interpersonal channels: Competitive, convergent, or complementary? In G. Gumpert & R. S. Cathcart (Eds.), *Inter/media: Interpersonal communication in a media world* (pp. 57-77). New York: Oxford University Press.
- Chaffee, S. H., & Kanihan, S. F. (1997). Learning about politics from the mass media. *Political Communication*, 14, 421-431.
- Chaffee, S. H., Zhao, Z&Jeshner, (1994). Political knowledge and the campaign media of 1992 *Communication Research*, 21, 305-324.
- Corbett, M. (1991). *American public opinion: Trends, processes and patterns*. New York: Longman.
- DeGraff, N. D., & Evans, G. (1996). Why are the young more postmaterialist? *Comparative Political Studies*, 28, 608-635.

- Delli Carpini, M. X., & Keeter, S. (1991). U.S. public's knowledge of politics. *Public Opinion Quarterly*, 55, 583-612.
- Delli Carpini, M. X., & Keeter, S. (1996). *What Americans know about politics and why it mat-Jers*. New haven,~CT: Yale University Press.
- Ferejohn J ,(1990). *Information and democratic processes*. Urbana: University of Illinois Press.
- Finifter, A. W. (1974). The friendship group as a protective environment for political deviants. *American Political Science Review*, 68, 607-625.
- Gamson, J. (1994). Incredible news. *The American Prospect*, 19, 28-35.
- GamsflrirJfe-Ar (1992). *Talking politics*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Graber. *Proreisinp the news: How people tame the information tide*. New York: Longman.
- Graber, D. A. (1991). Media and politics. In W. Crotty (Ed.), *Political science: Vol. 3. Looking to the future* (pp. 91-125). Evanston, IL: Northwestern University Press.
- Hirsch, E. D., Jr. (1987). *Cultural literacy*. New York: Houghton Mifflin.
- Huckfeldt, R., & Sprague, J. (1993). Citizens, contexts, and politics. In A. W. Finifter (Ed.), *Political science: The state of discipline II* (pp. 281-303). Washington, DC: American Political Science Association.
- Huckfeldt, R., & Sprague, J. (1995). *Citizens, politics, and social communication*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Hurwitz, J., & Peffley, M. (1987). How are foreign policy attitudes structured? A hierarchical model. *American Political Science Review*, 81, 1099-1120.
- Inglehart, R., (1977), *The silent revolution: Changing values and political styles among western publics*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Inglehart, R., (1979). The impact of values, cognitive level, and social background. S. H. Barnes, M. Kaase, et al. (Eds.), *Political action: Mass participation in five western democracies* (pp. 343-380). Beverly Hills, CA: Sage.
- Inglehart, R. (1990a). *Culture shift in advanced industrial societies*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Inglehart, R. (1990). Political value orientations. M. K. Jennings, J. W. van Deth, et al. (Eds.), *Continuities in political action* (pp. 67-102). Berlin: Walter de Gruyter.

Inglehart, R. (1997). *Modernization and postmodernization: Cultural, economic, and political change in 43 societies* Princeton, NJ: Princeton University Press.

Inglehart, R., & Baker, W.E. (2000). Modernization, cultural change, and the persistence of traditional values. *American Sociological Review*, 65, 19-52.

International Demographics. (1996). *The media audit*. Houston, TX: Author.

Ivengar, S. (199J). *Is anyone responsible? How television frames political issues*. Chicago: University of Chicago Press.

Iyengar, S., & Kinder, D.R. (1987). *News that matters*. Chicago: University of Chicago Press.

Johansson, T. (1994). Late modernity, consumer culture and lifestyles: Toward a cognitive-affective theory. K. E. Rosengren (Ed.), *Media effects and beyond* (pp. 265-294). New York: Routledge.

Jöreskog, K., & Sörbom, D. (1989). *LISREL 7: A guide to the program and applications* (2nd ed.). Chicago: SPSS, Inc.

Junn, J. (1991). Participation and political knowledge. In W. Crotty (Ed.), *Political participation and American democracy* (pp. 193-212). New York: Greenwood Press.

Kaase, M., & Kohut, A. (1996). *Estranged friends? The transatlantic consequences of societal change*. New York: Council on Foreign Relations Press.

Kinder, D. R., & Sanders, L. M. (1996). *Divided by color: Racial politics and democratic ideals*. Chicago: University of Chicago Press.

Kinder, D. R., & Sears, D. O. (1985). Public opinion and political action. G. Lindzey & E. Aronson (Eds.), *The handbook of social psychology* (3rd ed., pp. 659-741). New York: Random House.

Kosicki, G. M., & McLeod, J. M. (1990). Learning from political news: Effects of media images and information-processing strategies. S. Kraus (Ed.), *Mass communication and political information processing* (pp. 69-85). Hillsdale, NJ: Erlbaum.

Krosnick, J. A., Berent, M. K., & Boninger, D. S. (1994). Pockets of responsibility in the American electorate: Findings of a research program on attitude importance. *Political Communication*, 11, 391-411.

Leighley, J. E. (1991). Participation as a stimulus of political conceptualization. *Journal of Politics*, 53, 198-211.

- Levine, J. M., & Russo, E. (1995). Impact of anticipated interaction on information acquisition. *Social Cognition, 13*, 293-317.
- Marks, G. N. (1997). The formation of materialist and postmaterialist values. *Social Science Research, 26*, 52-68.
- Mayton, D. M., II, Ball-Rokeach, S. J., & Loges, W. E. (1994). Human values and social issues: An introduction. *Journal of Social Issues, 50*, 1-8.
- McCarty, J. A., & Shrum, L. J. (1993). The role of personal values and demographics in predicting television viewing behavior: Implications for theory and application. *Journal of Advertising, 22*, 77-95.
- McCombs, M. E., Shaw, D.J.L. (1972). The agenda-setting function of the media. *Public Opinion Quarterly, 36*, 176-187.
- McLeod, J. M., Daily, K., Guo, Z., Eveland, W. P., Jr., Bayer, J., Yang, S., & Wang, H. (1996). Community integration, local media use and democratic processes. *Communication Research, 23*, 179-209.
- McLeod, J. M., & McDonald, D. (1985). Beyond simple exposure: Media orientations and their impact on political processes. *Communication Research, 12*, 3-33.
- McLeod, J. M., Sotirovic, M., & Holbert, R. L. (1998). Values as sociotropic judgments influencing communication patterns. *Communication Research, 5*, 453-485.
- McLeod, J. M., Sotirovic, M., Voakes, P.S., Guo, Z., & Huang, K. (1998). A model of public support for First Amendment rights. *Communication Law and Policy, 4*, 479-514.
- Mueller, R. O. (1996). *Basic principles of structural equation modeling*. New York: Springer-Verlag.
- Mutz, D. C. (1997). Mechanisms of momentum: Does thinking make it so? *Journal of Politics, 59*, 104-125.
- Mutz, D. C. (1998). *Impersonal influence*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Nelson, T. E., Clawson, R. A., & Oxley, Z. M. (1997). Media framing of a civil liberties conflict and its effect on tolerance. *American Political Science Review, 91*, 567-583.
- Newspaper Association of America. (1997, June). *Leveraging newspaper assets*. New York: Clark, Martire, & Bartolomeo, Inc.

- Newton, K. (1999). Mass media effects: Mobilization or media malaise? *British Journal of Political Science*, 29, 577-599.
- Nie, N. H., Junn, J., & Stehlik-Barry, K. (1996). *Education and democratic citizenship in America*. Chicago: University of Chicago Press.
- Norris, P. (1996). Does television erode social capital? A reply to Putnam. *PS: Political Science & Politics*, 29, 474-480.
- Patterson, T. (1993). *Out of order*. New York: Vintage Books.
- Popkin, S. L. (1991). *The reasoning voter: Communication and persuasion in presidential campaigns*. Chicago: University of Chicago Press.
- Putnam, R. D. (1995). Tuning in, tuning out: The strange disappearance of social capital in America. *PS: Political Science & Politics*, 28, 664-683.
- Roberts, D. F., & Maccoby, N. (1985). Effects of mass communication. In G. Lindzey & E. Aronson (Eds.), *Handbook of social psychology* (3rd ed., pp. 539-598). New York: Random House.
- Robinson, J. P., & Lew. M. R. (1986). *The main source: Learning from television news*. Beverly Hills, CA: Sage.
- Robinson, J. P., & Levy, M. R. (1996). News media use and the informed public: A 1990s update. *Journal of Communication*, 46(2), 129-135.
- Robinson, M. J. (1976). Public affairs television and the growth of political malaise. *American Political Science Review*, 70, 409-432.
- Rokeach, M. (1973). *The nature of human values*. New York: Free Press.
- Rubin, A. M. (1981) An examination of television viewing motivations. *Communication Research*, 8, 141-165.
- Shah, D. V., Domke, D., & Wackman, D. B. (1996). To thine own self be true: Values, framing, and voter decision-making strategies. *Communication Research*, 23, 509-560.
- Sniderman, P. M. (1975). *Personality and democratic politics*. Berkeley: University of California Press.
- Sotirovic, M. (2000). Effects of media use on audience framing and support for welfare. *Mass Communication & Society*, 3, 269-296.

- Sotirovic, M. (2001). Affective and cognitive processes as mediators of media influences on crime policy preferences. *Mass Communication & Society*, 4, 311-329.
- Stamm, K., Johnson, M., & Martin, B. (1998). Differences among newspapers, television, and radio in their contribution to knowledge of the Contract with America. *Journalism and MassCommunication Quarterly*, 74, 687-702.
- Verba, S., Lehman Schlozman, K., & Brady, H. E. (1995). *Voice and equality: Civic voluntarism in American politics*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Verba, S., & Nie, N. H. (1972). *Participation in America: Political democracy and social equality*. New York: Harper & Row.
- Zaller, J.R. (1992) *The nature and origins of mass opinions*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.